

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет Економічний
Кафедра Обліку і аудиту

Затверджено

На засіданні кафедри обліку і аудиту
факультету економічного
Львівського національного університету імені Івана
Франка
(протокол № ___ від _____ 20 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»,

**що викладається в межах ОПІ першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти для здобувачів зі спеціальності**

051 «Економіка» (спеціалізації «бізнес-економіка»)

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Бухгалтерський облік
Адреса викладання дисципліни	Проспект Свободи 18, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра обліку і аудиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Соціальні та поведінкові науки, 051 «Економіка»
Викладачі дисципліни	Пелех Уляна Василівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту
Контактна інформація викладачів	ulyana.pelekh@lnu.edu.ua, моб. тел. +38(068)429-13-41, м. Львів, проспект Свободи 18, к. 201.
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних/лабораторних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Microsoft Teams, Zoom, Viber, Messenger Fb та подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід написати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб його учасники змогли отримати базові знання та сформувати практичні навички використання інструментарію сучасної облікової науки для прийняття ефективних управлінських рішень.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «бухгалтерський облік» є нормативною дисципліною зі спеціальності <u>051 «Економіка»</u> для освітньої програми <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u> , яка викладається в 6-му семестрі в обсязі 4-х кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни є формування у студентів системи теоретичних знань та опанування умінь і навичок із ведення бухгалтерського обліку на підприємствах України.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податковий кодекс України від 2.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 №996-XIV. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14 3. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25 травня 1995 р. № 88. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text. 4. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02 вересня 2014 р. № 879. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text. 5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 09.11.1999 №291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text 6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів

	<p>України від 30.11.1999 р. № 291. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99</p> <p>7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.</p> <p>8. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 480 с.</p> <p>9. Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Н.Й. Бухгалтерський облік : у схемах і таблицях : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 340 с.</p> <p>10. Кононова О.Є. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, – Вена: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.</p> <p>11. Серпенінова Ю. С., Гольцова С. М., Макаренко І. О. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. С. Серпенінової. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.</p> <p>12. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл і доповн. Київ : Знання, 2015. 572 с.</p> <p>Додаткова література:</p> <p>13. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні : навч. посіб. Дніпропетровськ: ТОВ «Баланс – Клуб», 2000. 768 с.</p> <p>14. Грачова Р.Є. Всі проведення. К. : Галицькі Контракти, 2006. 448 с.</p> <p>15. Давидюк Т.В., Манойленко О.В., Ломаченко Т.І., Резніченко А.В. Бухгалтерський облік : навч. посібник. Харків: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392 с.</p> <p>16. Загородній А. Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник: навчальний посібник.– К.: Знання, 2010. 1072 с.</p> <p>17. Зарудна Н.Я., Кундеус О.М., Яковець Т.А. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності: навч. посіб. Тернопіль : ТАЙП, 2016. 283 с.</p> <p>18. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Мельник Р.О. Бухгалтерський облік за національними стандартами : підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2003. 328 с.</p> <p>19. Чацкіс Ю.Д., Гейер Е.С., Наумчук О.А., Власова І.О. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 564 с.</p> <p>Періодичні видання: “Податки і бухгалтерський облік”, “Все про бухгалтерський облік”, “Бухгалтерський облік та аудит”, “Галицькі контракти”, “Баланс”, “Дебет-Кредит”, “Інтерактивна бухгалтерія” та ін.</p>
Обсяг курсу	120 годин, з них: аудиторні – 64 год (лекції – 32 , практичні – 16 лабораторні – 16), самостійна робота – 56 год.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – зміст основних нормативних документів щодо регулювання бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні; – поняття активів та джерел їх формування, методичні прийоми бухгалтерського обліку; – основні принципи складання первинних документів та облікових реєстрів з обліку господарських операцій на підприємстві; – методику ведення обліку господарських операцій на підприємствах України. <p>Вміти :</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – застосовувати теоретичні і методичні основи ведення обліку для організації роботи з впровадження бухгалтерського обліку на підприємствах з урахуванням національних стандартів; – здійснювати облік основних господарських операцій підприємства; – володіти технікою складання бухгалтерського балансу та інших форм звітності; – використовувати показники бухгалтерського обліку та фінансової звітності в процесі управління підприємством.
Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Компетентності спеціалізації «Бізнес-економіка»	
<p>ПРН 3. Використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН 9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН 11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати</p> <p>ПРН 13. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.</p> <p>ПРН 19. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН 27. Аналізувати особливості процесу прийняття бізнес-рішень індивідами та фірмами, використовуючи адекватні конкретній ситуації теоретичні та практичні підходи.</p> <p>ПРН 29. Вміти обирати інструментарій державного регулювання економіки та бізнесу з урахуванням цілей економічної політики та прогнозувати його вплив на поведінку суб'єктів бізнесу.</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>ФК 10. Навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.</p>
Ключові слова	Бухгалтерський облік, актив, баланс, власний капітал, дебет, зобов'язання, кредит, метод бухгалтерського обліку, оборот, пасив, подвійний запис, рахунки бухгалтерського обліку, сальдо
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних та лабораторних занять, самостійна робота та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Доцільно подавати у формі СХЕМИ КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру, комбінований

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємств, достатніх для сприйняття категоріального апарату з бухгалтерського обліку, розуміння механізму відображення господарських операцій на рахунках обліку та їх відображення у фінансовій звітності підприємств.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Такі методи і техніки: Словесні : лекція, інструктаж, дискусія Наочні: презентації, ілюстрації Практичні: розв'язок практичних задач, виконання лабораторних завдань, написання тестових та модульних завдань
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання програмного забезпечення, зокрема бухгалтерської програми 1-С Бухгалтерія, а також загальнозживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття та самостійна робота: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>20</u> з них: <i>тести</i> 6 % семестрової оцінки, максимальна кількість балів 6, <i>домашня робота</i> 4% семестрової оцінки, максимальна кількість 4 балів ; <i>активна робота на парі</i> 10% семестрової оцінки, максимальна кількість 10 балів; • лабораторні заняття: 10 % семестрової оцінка; максимальна кількість балів – <u>10</u>; • контрольні заміри (модулі): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>20</u> • підсумкове оцінювання (іспит): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>50</u> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u></p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції, лабораторні і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних та лабораторних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття господарського обліку, його види. 2. Характеристика бухгалтерського обліку, його мета, завдання, функції. 3. Вимоги до бухгалтерського обліку, вимірники та користувачі облікової інформації. 4. Принципи бухгалтерського обліку. 5. Предмет бухгалтерського обліку та його об'єкти. 6. Класифікація господарських засобів і джерел їх утворення (фінансування). 7. Метод і прийоми бухгалтерського обліку. 8. Економічна сутність бухгалтерського балансу: структура і зміст. 9. Зміни в балансі, обумовлені господарськими операціями. 10. Форма, структура і зміст балансу. 11. Рахунки бухгалтерського обліку. Їх призначення і будова. 12. Подвійний запис, його сутність і значення. 13. Синтетичні та аналітичні рахунки. Їх взаємозв'язок. 14. Узагальнення даних поточного обліку. 15. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. 16. План рахунків бухгалтерського обліку. 17. Документація, як спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку. 18. Класифікація документів. 19. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів. 20. Виправлення помилок первинних документах та облікових реєстрах. 21. Інвентаризація, її види та значення, періодичність та етапи проведення. 22. Сутність грошових коштів та їх еквівалентів. 23. Організація обліку готівкових операцій підприємства. 24. Облік коштів на рахунках в банку. 25. Види та форми безготівкових розрахунків. 26. Суть, оцінка та види дебіторської заборгованості. 27. Економічна суть, види та оцінка оборотних активів. 28. Оцінка надходження оборотних активів. 29. Оцінка вибуття оборотних активів. 30. Економічна суть, види та оцінка необоротних активів. 31. Оцінка надходження необоротних активів. 32. Облік руху необоротних активів. 33. Обчислення на порядок відображення в обліку амортизації необоротних активів. 34. Поняття та види зобов'язань. 35. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками. 36. Види та облік зобов'язань за кредитами. 37. Суть та державне регулювання оплати праці та інших виплат на підприємстві. 38. Форми та системи оплати праці. 39. Складові фонду оплати праці підприємства, оподаткування фонду оплати праці (нарахування на зарплату) 40. Облік нарахування заробітної плати 41. Види та облік утримань із заробітної плати 42. Облік виплати заробітної плати 43. Облік фінансових результатів діяльності підприємства.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

* Схеми курсу

16 тиж. 120 год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література (за номерами в таблиці силабусу)	Завдання, год	Термін виконання
7	<p>Тема 1. Суть, мета і загальна характеристика бухгалтерського обліку. <i>Господарський облік та його види. Поняття «статистичного обліку», «оперативного обліку», «бухгалтерського обліку», «фінансового обліку» та «управлінського обліку». Характеристика бухгалтерського обліку, його мета, завдання, функції. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Вимоги до ведення обліку, вимірники та користувачі облікової інформації. Основні та додаткові принципи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.</i></p>	<p>Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота</p>	<p>2, 7, 8, 10, 12, 16, 17</p>	<p>5</p>	<p>Один тиждень</p>
8	<p>Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку, характеристика об'єктів обліку. <i>Предмет бухгалтерського обліку, його об'єкти та суб'єкти. Класифікація господарських засобів, джерел їх утворення (фінансування). Метод і методичні прийоми (елементи методу) бухгалтерського обліку.</i></p>	<p>Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота</p>	<p>2, 7, 8, 10, 12, 16, 17, 19</p>	<p>3</p>	<p>Один тиждень</p>
9	<p>Тема 3. Балансовий метод відображення інформації в бухгалтерському обліку. <i>Бухгалтерський баланс, його зміст і складові елементи. Сутність та умови визнання активів, зобов'язань і власного капіталу. Основне балансове рівняння. Зміни в балансі, обумовлені господарськими операціями. Форма, структура і зміст розділів балансу.</i></p>	<p>Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота</p>	<p>2, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16</p>	<p>5</p>	<p>Один тиждень</p>
13	<p>Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис. <i>Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова. Подвійний запис, його сутність і значення. Синтетичні та аналітичні рахунки та зв'язок між ними. Узагальнення даних поточного обліку. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. Економічний зміст та структура Плану рахунків бухгалтерського обліку.</i></p>	<p>Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота</p>	<p>2, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16</p>	<p>7</p>	<p>Два тижні</p>

11	<p>Тема 5. Документація та інвентаризація.</p> <p><i>Документація, як спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку. Нормативно-правове забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Класифікація документів. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів. Інвентаризація, її види та значення. Нормативно-правове регулювання проведення інвентаризації на підприємстві та відображення її результатів в обліку.</i></p>	Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота	2, 3, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16	5	Один тиждень
13	<p>Тема 6. Облікові реєстри та форми бухгалтерського обліку</p> <p><i>Поняття облікових реєстрів та їх класифікація. Форми ведення бухгалтерського обліку. Методи виправлення помилок у бухгалтерському обліку. Сутність та складові фінансової звітності підприємств України.</i></p> <p><i>Характеристика програмних продуктів для ведення бухгалтерського обліку та складання звітності в Україні. Способи виправлення помилок в електронних документах.</i></p>	Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота	2, 3, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16	7	Два тижні
15	<p>Тема 7. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості</p> <p><i>Поняття грошових коштів та їх еквівалентів. Нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів підприємства. Документальне оформлення готівкових операцій. Синтетичний та аналітичний облік готівкових операцій на підприємстві. Облік операцій на поточному рахунку в національній валюті. Облік наявності та руху інших грошових коштів. Види та форми безготівкових розрахунків підприємства. Суть, види та оцінка та облік дебіторської заборгованості</i></p> <p><i>Сутність, класифікація та нормативно-правове регулювання електронних грошей в Україні. Відображення операцій з електронними грошима на рахунках обліку. Економічний зміст, види та облік акредитивної форми розрахунку. Облік операцій за договорами забезпеченими завдатком. Види пластикових карток та порядок відображення розрахунку за ними в обліку. Сутність та облік факторингових операцій. Операції з товарними ф'ючерсами та їх відображення в обліку.</i></p>	Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 18	9	Два тижні
14	<p>Тема 8. Облік оборотних активів на підприємстві</p> <p><i>Економічна сутність, критерії визнання активами і класифікація оборотних активів підприємства.</i></p>	Лекція, практичне заняття, лабораторна робота.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 18	8	Два тижні

	<p>Аналітичний і синтетичний облік запасів. Оцінка руху запасів на підприємстві. Облік виробничих запасів. Облік незавершеного виробництва, напівфабрикатів та готової продукції.</p> <p>Облік руху товарів. Облік браку на виробництві та витрат на його виправлення. Облік витрат на гарантійний ремонт. Облік результатів інвентаризації запасів на підприємстві.</p>	Самостійна робота			
10	<p>Тема 9. Облік необоротних активів</p> <p>Поняття, класифікація та оцінка необоротних активів на підприємстві. Організація обліку необоротних активів. Порядок нарахування та облік амортизації необоротних активів. Облік руху основних засобів на підприємстві. Особливості обліку нематеріальних активів.</p> <p>Суть, види та відображення в обліку ремонтів основних засобів. Оцінка та облік інтелектуальної власності.</p>	Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 18	4	Один тиждень
13	<p>Тема 10. Облік зобов'язань підприємства</p> <p>Поняття і класифікація зобов'язань підприємства. Документальне оформлення та облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками. Організація обліку банківських кредитів на підприємстві. Бухгалтерський облік кредитних операцій. Зміст, види та державне регулювання оплати праці. Синтетичний і аналітичний облік нарахування заробітної плати та оподаткування фонду оплати праці. Види та облік утримань із заробітної плати.</p> <p>Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями. Види та облік інших виплат на підприємстві.</p>	Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 18	7	Два тижні
8	<p>Тема 11. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства</p> <p>Визнання, оцінка та класифікація доходів та витрат діяльності підприємства. Нормативно-правове регулювання обліку доходів, витрат та фінансових результатів підприємства. Відображення інформації про доходи, витрати та фінансові результати на рахунках обліку</p> <p>Розрахунок податку на прибуток. Бухгалтерський облік податку на прибуток.</p>	Лекція, практичне заняття, лабораторна робота. Самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 18	4	Один тиждень